

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Priprave za vojsko.

Ruski car je zopet 16. nov. izrekel sicer kratko, ali vendar tako odločno besedo, da kaže vojno, ne miru. Ogleđavši namreč svojo vojsko v Peterburgu, dejal je car generalom in oficirjem, ki so okolo njega stali: „Gospoda, želimo glavnemu poveljniku najboljšo srečo!“ Vojaki so te besede z enoglasnim „hurra!“ klicem odzdravili. — Skoro na vseh glavnih železnicah po Rusiji so vstavili vožnjo blaga in trgovskih rečij, ter prepeljavajo samo vojake in kar za vojsko treba. — V Berlinu je naročeno 140.000 centov svinca, kateri mora v petih tednih na mestu v Rusiji biti. Vse to kaže, da Rusija resno misli na vojno.

Pa tudi Angleži so se začeli pripravljati, da si ravno nij iz angleških časnikov nobenega veselja do vojske videti, niti ne tistega navdušenja, kakor se iz ruskih kaže. V Giberaltaru in na Malti štacijonirani angleški vojaki so baje namenjeni za to, da posedejo Grško, ako bi grška vlada svojej vojski ukazala proti Turkom marširati. Iz Londona pak najnovejši telegram poroča, da se vsi vojaki, ki so bili v Irsko na odpust odpuščeni, poklicani nazaj; v arzenalu Woolwichskem pak zdaj namesto pol milijona na teden morajo dva milijona patronov za puške na teden izdelati.

Tudi Turčija se pripravlja. Da jedno luknjo zamaši mora druge odpirati. Ona je namreč razpustila Derviš-paševo vojsko v Albaniji, tisto, katero so Črnogorci dvakrat tako pošteno pretepli, ter je večidel teh vojakov predstavila v Bulgarijo, da bodo Rusom nasproti stali. Ne bode se jim valjda bolje godilo.

Ker je tudi vsem uže jasno, da konfe-

renca, katera se snide v Carigradu, ker je uže enkrat sprožena, ne bode nobenega miravnega uspeha imela, bližamo se počasi pa gotovo osodepolnemu strahovitemu vojevanju, katerega rezultati Bog daj da bi bili na korist Rusije in Slovanstva.

Dobra znamenja v notranjem.

Pod kratkim naslovom „grof Hohenwart“ prinaša iz Dunaja zadnji „Pester Lloyd“ članek, kateri pripoveduje kako velikanski utis je naredil zadnji govor Hohenwartov na ustavoverce in na višje kroge. — (Mi smo ta govor v zadnjem listu priobčili). Če prav ta govor niti končan nij bil, ker je govornika mala omotica zadržala, vendar se smatra v odločilnih krogih ta govor kot programni govor novega ministerstva, kot kandidatni govor nove vlade, ki za današnjo pride. „P. L.“ dopisnik trdi, da uže v vrstah levice so nekateri, ki pravijo: „to bi bil pravi ministerski predsednik, ko bi le federalistične muhe popustil“, — dalje trdi, da vsi veliki vspehi Hohenwartovi v državnem zboru se ob enem s propadanjem ustavovercev vrše; ob enem naglašja, da Hohenwart ne spada k nobeni stranki.

Ob enem lahko denes konstatiramo veselo (za nas Slovane) novico, da zdaj vsi dunajski časniki močno obupno, jadikujoče in javkajoče pišejo o notranjih zadevah svoje stranke. „Fremdenblatt“ hudo lekcijo bere Giskri in poslancem večine, zakaj vladi teško stanje delajo. „D. Ztg.“ je nesrečna, ker ne ve, proti komu se oborožujemo. Boji se menda okupacije Bosne, zveze z Rusijo.

Zanimiv je tudi članek, ki ga prinaša „N. fr. Pr.“ od petka. Ona najprej omenja,

da je zadnje dni prejšnje sesije ministerstvo izreklo, da je jedino in zložno z ustavoverno stranko, a zdaj se kaže, da nij več. Po besedah Hohenwartovih je odložilo ministerstvo svoje strankarsko znamenje v vnanjej politiki. A vsled izjave Lasserjeve da: šteje on vse one k ustavovernej stranki, kateri so aktivno delujoči pri izvrševanju ustave — misli „N. fr. Pr.“, da je vlada Auerspergova tudi v notranjem odložila svoj „parteizeichen“. Njej ne more v glavo, da bi zdaj bili tudi Hohenwart, Rodič, Greuter, Fanderlik etc. ustavoverni! Nad tem „N. fr. Pr.“ britke solze toči in na konci pa požuga, da če se ministerstvo ne bode več za ustavoverno stranko brigalo, potem se tudi stranka ne bode več brigala za ministerstvo. Tako govori „N. fr. Pr.“

In še nekaj važnega se je prigodilo. Bivši minister Giskra je v budgetnem odboru izrekel ministru Lasserju svoje nezaupanje. Predloživši peticijo dalmatinskih Lahnov, ki se pritožujejo da se jim pod Rodičem pri volitvah za deželni zbor krivica godi, rekel je dr. Giskra, da mu je žal, da te peticije nij prej imel, ker sicer bi bil nasvetoval, naj se ministru notranjega tako dolgo ne dovoli proračun, dokler je Rodič namestnik v Dalmaciji. Na ta insult je vstal minister Lasser z opravičeno jezo. On je rekel, da poročila iz Dalmacije nijso resnična, posebno ona iz Sinja ne, ker tam je okrajni glavar, ki je uže iz Kranjskega znan kot ustavoveren (Arcon). Minister pravi, da nepostavnosti nij nikoli trpel, ampak jih povsod odpravil, kjer jih je našel... Imel sem tovariša, vojnega ministra (Kuhn?), ta mi je rekel, da

Listek.

Mesto Lož na Notranjskem in njegova štiristoletnica.

Ložka dolina leži na severnej strani Snežnika, na izhodnej strani in tikoma cerkniške doline. Kotlu je podobna; kajti okrog in okrog je obdana s hribi in dolga je več, nego uro hoda. Na izhodnej strani izvira pri Vrhniku precej velik ložki potok Obrh imenovan, kateri se vije čez dolino in zginja v podzemeljske votline pri vasi Dano, kjer je malo više v hribu jama, Globinja imenovana. Onkraj hriba v cerkniškej dolini voda zopet na dan hodi in se po jezeru izliva. Ta potok naklanja velikokrat povodenj; ker voda se narašča tako naglo, da je one votline ne morejo požirati, da stoji celih 18 dni in dolino spreminja v jezero. Dr. Vincentini je 1873. leta to dolino natanko preiskal in popisal, iz tega namena, da bi se odvrnile povodnji. —

Na severnej, nekaj vzvišenej strani te doline stoji skoraj v kotu mesto Lož pod hribom, kjer je nekaj stal grad in dom plemenitih ložkih gospodov.

Mesto je bilo nekaj trdno obzidano, imelo dvoje velikanska vrata, na katerih je kvadraten jako visok stolp impozantno stal. V starih časih sta služila stolpa za brambo mesta, pozneje so pa tja zapirali jetnike. Imenovali so ljudje stolp „Oberlin“; pa meni nij znano, od kod izvira to ime.

Škoda, da oni ministerski ukaz, kateri veljeva varovati stare stavbinske spominke, nij prej prišel na dan; kajti 1833. ali 1834. leta je tačasni župan stolp dal podreti samo iz tega vzroka, da mu nij bilo treba popravljanja male strehe!

Grad je bil sezidan vrh hriba na samej skali in obdan z visokim debelim in trdnim zidom na osem ogalov tako, da je bil ena najmočnejših trdnjav. Njegove velikanske razvaline še dan denes stoje vkljub vsem nevihtam

časa; kajti zid je trdnejši od skale, da ga nij moč odbiti. Ložanje trdijo, da so mešali morsko vodo v mavto takrat, ko so ga zidali in da so šli vsem ženskam lasje z glave, katere so to vodo gori nosile.

Ravno v kotu za cerkvijo svetega Roka je vhod v „mrzlo jama“, katera ima nakapljene podobe, kakoršne so v postonjski jami. Kadar dolgo časa dežuje, bruha voda iz mrzle jame proti mestu, pa dostikrat prinese soboj izpod zemlje žive divje race, kakor tudi človeško ribico „proteus“ imenovano.

Ko se pripelješ po cesti od Cerknice na zadnji grič pred Ložem na „Vodice“, se ti odpre romantičen pogled! — Zagleda se na levej strani velikansko zidovje „puštega gradu“, pod njim na desnej mesto Lož in od juga Snežnik svoje sivo čelo nasproti moli!

A ne samo romantična, tudi historično zanimiva so tla, na katerih stoji mesto Lož. V najstarejših časih so uže bile tukaj človeške naselbine.

se mora vsak minister varovati „mišje pasti“, katero mu nastavlja v parlamentarnih komisijah. Če se bliža luknji, vjame se. To napako sem enkrat storil, drugič se bom varoval. Dvakrat sem uže pred vami kot obtoženec sedel, jaz nemam veselja, še enkrat kot obtoženec tukaj izpraševan biti. Če se bode še enkrat to zgodilo, potem vem, kaj imam storiti; vi veste, da nisem rad minister, ali jaz sem zdaj minister in ne dam, da bi na meni drva sekali.“

Razlagati in komentirati si tega prizora mi ne upamo, ker o notranjih vprašanjih zaradi konfiskacij itak ne moremo skoro nobene in nikake kritike več pisati. Zato samo citiramo in bralci si naj sodbo delajo.

Toliko bode menda dovoljeno v pojasnenje izreči, da se iz Lasserjeve (sicer opravičene) razdraženosti proti dr. Giskri, in proti nemško-ustavovernej stranki sploh, in pa iz njegove rečene „mišje pasti“ (prejšnje njegovo opravičevanje generala Rodiča v odseku je baje v necih visocih krogih slabo ustrezalo) dadó kombinacije delati, ki pojasnjujejo, zakaj denes nemške dunajske novine niso dobre volje.

Beseda ruskega carja v Moskvi.

Iz Rusije. [Izvirni dopis.]

Telegraf vam je uže poročil, ka je naš slavni car s svojo familijo nastopil pot iz Livadije v svojo stolico — St. Peterburg. Na potu se je pomudil nekoliko dnij v „materi“ Moskvi, katera mu je pripravila zaupnico v smislu za jugoslovansko stvar. Ta zaupnica se mu je podala 10. novembra pri priliki, ko je v tako naimenovanem „Uspenskom soborč“ služila se božja služba za carsko družino. Predstaviteljem moskovskega občinstva odgovoril je svitli car, prejevši adresu o vdanosti stare stolice carskemu domu in slovanskej njegovej politiki.

Beseda carjeva, da bode samostalno delal za slovansko stvar, je tako jasna in tako krepka, da nij treba nikakoršnih objasnjenj. Car nij govoril, kakor se navadno s prestolov govori, da bi se le nekaj govorilo, on je govoril, kakor govori tisti, kateri iskreno čuti, kar govori, in ta čuvstva so istina, so 80 milijonega naroda, naroda ruskega.

Ta govor carjev ima v sebi veliko važnost, dosta večjo, nego govora, katera bode še govoril car jutri moskovskim vojskam in

čez tri dni st. peterburškim, ker Moskva se ne imenuje po praznem „matuška Rusiji“. Car je torej govoril posredno k vsej Rusiji.

Ruske novine so ta carski proglas rusko-slovanske odločnosti z viharnim navdušenjem pozdravile in narod bodré z mislijo, kako bode carjeva reč razširila se po vsem svetu in v skrajnem kotu tlačnega Slovanstva zopet zaupanje vzbudila in one tolažila, ki so uže omahovali v obupavanji nad bodočnostjo, bode opogumila one, ki niso uže več nadejali se svobode slovanske.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 18. novembra.

V ogerškem zboru je minister Tisza odgovoril 17. t. m. na Helfijevo interpelacijo, kako se naša monarhija misli držati nasproti besedam ruskega carja, — da vlada zdaj ne želi nobene orientalne debate zaradi svoje velike odgovornosti. V govoru carjevem nij omenjena Avstro-Ogerska, torej jej nij žugano. Minister vnanjih zadev bode vse storil, da se mir ohrani, a v vsacih razmerah bode potrebno storil, da se interesi monarhije varujejo.

Vnanje države.

Na konferenci bodo imele Anglija, Francoska, Avstrija in Turčija po dva zastopnika. Rusija, Nemčija in Italija (katera v vseh rečeh za Rusijo hodi) pak so rekle, da irnajo zadosti po jednega. — Rusija bode na konferenci baje zahtevala, 1. da se prebivalstvu v Bosni in Bulgariji vzame orožje, 2. da se turška vojska v tvrdnjave umakne, 3. da se naredi doma milica in policija 4. da se Čerkesi odpravijo. 5. Narodni jezik povsod uvede. 6. Davek reformira, 7. da tuja vojska okupira za granico te provincije.

Rumunska komora je dovolila svojej vladi nov kredit 400.000 frankov za vzdrževanje rumunske vojske in rezerve na Donavi.

V nemškem državnem zboru je bila te dni debata o vladanji Elsas in Lotaringije. Poslanci iz Elsasa so ostro zavrnili hvalilce Nemštva rekoč: „Po šestih letih aneksije je dežela še vedno v negotovosti političnega položaja; imamo univerzo brez elsaske mladine; drago gledišče brez elsaskih poslušalcev, v vsem pa le pomnoževanje vsega slabega in vladanje obsednega stanja.“

Domače stvari.

— (Iz Št. Ruperta) se nam piše: Denes 17. listopa je umrl tukaj Janez Avsenik, narodni trgovec, previden sè sv. zakramenti, od prehljajenja.

Ložanje trdijo po ustnem poročilu, da je Lož najstarejše mesto na Kranjskem in da je tamkaj v starem veku stalo veliko imenitno mesto. „Schönleben“ to potrjuje rekoč, da je Lož za Ljubljano v resnici najstarejši.

Na griču „Ulaka“, v katerega podnožji zdaj stoji „Stari trg“, je namreč stalo za „Metuljami“ (Metullum) glavnem mestom cele Japodije, največje in najmočnejše mesto „Terps“. Ta dežela je daleč okrog slovela in Rimljani so se uže dolgo na-njo ozirali in si želeli jo podvreči.

Rimski cesar Avgust je 32 let pred Kristusom z veliko vojsko pridrl v te kraje in najprej na Terpon nameril. Ko to začujejo prebivalci tega mesta, naglo naredo po gozdu zaseke in mu pot zaprečijo. Zatorej se Avgust ogne in gre po gozdu na-nje, ljudje pa pobeže in se mu poskrijejo. Zdaj Avgust velevala svojim vojščakom, da gredo vrh hribov, ukaže ves gozd posekati in jih poprijeti od obeh strani.

Japodci pa planejo iz gozda in zelo otepo

Rimljane. A vse to jim nič ne pomaga; kajti Rimljani se spuste z vrh hriba nad nje in jih večidel pobijejo. Japodci pak svoje mesto zapustivši, zbeže nazaj v gozde.

Avgust Terpona takrat nij požgal, ker je vedel, da se mu mora vdati, kar se je res zgodilo.

Ko je imel Avgust mesto Terpo v rokah, mu je bilo zdaj lahko udariti na glavno mesto Metullum, katero je dobro uro hoda od tod stalo na vzvišenem kraji, blizo tam, kjer zdaj na Blokah stoji vas Metulje. Po hudem boji glavno mesto premaga, požge in pokonča, da se še ne pozna, kje da je stalo.

Še dan denes se vidi kos rimske ceste, katera je peljala od Loža tja. Veliko stvari se še zmirom nahaja na Ulaki, katere spričujejo tam rimski sled. Vsako leto nahajajo ljudje, ko tam orjejo njive, rimski denar in druge ostaline. Cerkovnik svetega Petra cerkve je nekdanj polže kopal in brskaje najdel kos rimskega meča in zlato verižico; ker je

— (Slovensko gledališče.) Denes nedeljo se bode igrala sloveča igra „Lowoodska sirota“.

— („Občno kranjsko društvo dosluženi vojakov“) napravi na čast godu svoje presvitle zastavne kume (botre) Njih Apost. Veličanstva cesarice Elizabete, v nedeljo 19. novembra 1876. leta družbeno slovesnost. Program: Ob 9. uri do polu dne se zberó vsi udje v prostorih društvene pisarne, potem skupni odhod v tukajšnjo nemške-križevniško cerkev, kjer se bode ob 10. uri slovesna sv. maša brala. Ob 7. uri slovesni koncert v steklenem salonu gostilnice pri „zlati zvezdi“ g. Ferlinca.

— (Iz Višnje gore) se nam poroča, da je umrl tamošnji trgovec Bregar. Pokojnik je kot agitator v nemškutarskem smislu ob vsacih volitvah za te Dolenjske kraje važno rolo igral. Star je bil še le 44 let. Uzrok nagle smrti je isti kakor pri Rothu, bil je namreč počen, a je to prikrival, in malo varoval se, pa ga je enkrat prehudo prijelo. Znamenito je, da je hotel kot vdovec ravno zopet ženiti se, čez en teden bi bilo imelo svatovanje biti.

— (Nesreča.) Iz Litije se nam piše 17. t. m.: V sredo je šel tukajšnji uradniški služabnik Simončič po opravkih na Savo. Zvečer se je hotel odpeljati z mešanim vlakom, a ko skoči na stopnjico, pade znak nazaj in se udari ob tir. Pripeljali so ga potem v Litijo še živega, a vse prizadevanje je bilo zastonj. Po noči ob treh je umrl stari služabnik države. Ljudje so ga radi imeli. Zapustil je rodbino z obilo otroki, katerih nekateri so še neodrasli.

— (Streljanje na tarčo), osnovano po odboru „Sokola“, se bode začelo drugi teden v čitalnični restavraciji vsaki teden po dvakrat. Udeleževalcev se je uže mnogo oglasilo in bode tedaj ta prijetna zabava zimsko življenje v čitalnici zopet bolj izbudila.

— (Iz Ajdovščine) se nam piše: 11. t. m. je napravilo društvo „Edinost“ lep in velik ples. 24 parov je bilo šteti pri kadrilji. Dvorana je bila krasno okinčana, gospodične v elegantnih toaletah, pogovor vse skozi slovenski. Sviral je oddelek vojaške godbe 22. peš-polka Weber iz Gorice. Upati je da bode društvo izvrstne zabave ponavljalo in da nas ljubi gostje iz Ljubljane zopet obiščejo.

je bila pak zarijovena, je mislil, da je medena, in jo prodal za en goldinar.

Prag svetega Martina cerkve je bil vzet z Ulake in ima latinske napise, pa se ne morejo več čitati, ker so ljudje z nogami jih pobrusili. Tudi na altarji je vzdian kamen z latinskim napisom, a ker je bil zidarju prevelik, ga je bil odbil, da napisa veliko manjka. Gotovo še ime: „Divin“, katero ima še dan denes najvišji hrib te doline zraven Ulake, priča, da je nekdanj gori stal tempelj Jupitrov (Divinus); kajti znano je, da so Rimljanje Jupiterju na čast na najvišjih krajih stavili tempeljne in od tod se je hriba ime Divin prijelo.

Ko je bilo razdejano staro mesto Terpo, si niso naši spredniki več hoteli mesta zidati na istem kraji, ampak zidali si nov trg Lož po imenu pod bližnjim gričem „Presko“, menda zato ker je bil ta grič za grad in za brambo ugodnejši od Ulake.

Pozneje pak, ko je uže stal nov ložki trg, so se nekateri vendar le še naselili v

— (Po goriških volitvah) piše „Soča“: Volitve za deželni zbor so pri kraji in izvršile so se zadosti povoljno in častno za naš narod, akopram je pretela nevarnost, da zgubimo eno poslansko mesto na Italijane. Politično društvo „Sloga“ je storilo, kar je le moglo, da je odvrnilo to nevarnost in odbor je na vse mogoče načine še v zadnjem trenutku pogajal se in posredoval mej volilci velicega posestva, da so se zjediniли za slovenskega kandidata in da so pri ponovljeni volitvi enega poslanca za veliko posestvo popolnoma kompaktno volili nasproti Italijanom, katerim so na tak način Slovenci pokazali, da nima nikoli upanja, da bodo nam vsled naše domače razprtije vrinili Italijana za poslanca. To pa kaže, da so goriški Slovenci v resnici zreli in zavedeni in da akopram v prepiru mej seboj nasproti skupnemu sovragu edini stoje na braniku. Društvo „Sloga“ je torej večinoma vendar prodrlo s svojimi kandidati in tudi tam, kder nij, nij zarad tega nastala narodu prav nobena škoda kajti, kakor smo uže rekli, vsi po Slovencih na Goriškem voljeni poslanci so dobri narodnjaki in bodo zmerom složno postopali, kadarkoli bi bila naša narodna reč v nevarnosti.

— (Krvava železniška ženitev.) Iz Podgorja v Istri se nam piše 16. t. m. Predvčeranjem zaročil se je železniški čuvaj mej Čerovljem in Lupoglavu. Da bi sè svojo boljšo polovico ne hodil peš domov po končanem piru, naprosi železniškega nadzornika, da mu dovoli peljati se z vozičkom po prog. — Bila je pa megla, megla pravim, da niti na 5 korakov človek nij videl človeka. — Mej Čerovljami in Lupoglavu visi svet, ter se združi v dolino. — Baš tačas pripelje se iz nasprotne strani tudi železnišk voziček z inženirji. Z hrupom treščita skup, da je bilo joj. Razbili so vse in nevesti, ki je sedela ravno spredaj, zlomili so obe nogi in levo roko. — To je pač žalosten slučaj. — Najbrž bode tudi železniški nadzornik ostro kaznovan, kajti nij še davno, ko je ravnateljstvo južne železnice, katera ima tudi na Istrskeji prog. promet, izdalo okrožnico, da se zarad vnesrečenja več žensk lepi spol ne sme voziti z železniškimi vozički, ter zapretilo onemu, ki bode ravnal nasprotno, da bode odpuščen. Žalostna tedaj majka ubozemu nadzorniku!

— (Iz Trsta) se nam piše 16. t. m. Te dni so v tukajšnjem javnem vrtu ljudje

znoži Ulake bližeje starega Terpona, zatorej so ta kraj v razliko „Stari trg“ imenovali.

Zanimivo je to, da Ložanje, čeravno so na svoje mesto zelo ponosni, ga mej soboj še zdaj le trg imenujejo, a najhujše se jim zameri tujec, če tja pride in popraša: „Kje pa je mesto?“ — Gotovo je Lož zarad tega „unicum“ mej vsemi mesti, ker nema niti šole, niti fare; kajti obe sti v 15 minut oddaljenem Starem trgu.

Loški grad pa so posedovali plemeniti loški gospodje od 13. do 16. stoletja, kateri so bili jako mogočni. Kolikor se jih nahaja po listih, jih Valvazor našteva. Namreč: Albert I. 1227, Ulrich I. 1242, Rusko I. 1282, Herbert in Ric I. 1293, Fortunin I. 1321, in njegov strijc Oton pa brata Volkhard in Benč; Gaspar I. 1518, Janez I. 1540.

Razun teh se še veliko drugih nahaja, kateri so o različnih časih tudi še druge grajščine imeli.

(Konec prih.)

videli steklega psa; naš magistrat je takoj razglasil, da se imajo vsi psi — ki imajo uže tudi torbe — voditi na motvozu. — Neka ženska je pustila te dni, ko je šla na trg, otroke same doma in jih je zaklenila. Nij bila še dolgo z doma, pa zaslišijo sosedje vpitje v stanovanji omenjene ženske. Odpro vrata, in glej! jeden otrok je bil ves v plamenu; vsa pomoč je bila zastonj, in ubogo dete je še tisti dan po strašnih bolečinah umrlo.

— (Seja ljubljanskega mestnega odbora) 16. t. m. se je udeležilo z županom 25 odbornikov. G. župan naznani, da je mestni odbor dunajski v dar poslal svetinjo, ki jo je dal kovati v spomin pet in dvajsetletnice vladanja cesarjevega, ter se pooblasti, da odboru dunajskemu za to sporoči dostojno zahvalo. Tudi odgovori na interpelacije 'stavljene v zadnji seji. Glede meščana, ki je zahteval, da mora policija z njim slovenski govoriti, pa je bil zarad tega tiran v mestno hišo, pravi, da ga niso zaprli, ampak nemudoma izpustili, ko se je z uradnikom dogovoril, kako in kaj. Glede njive, ki jo žviva mestni ekonom in vrtnar odgovarja, da se jima bo brez ugovora vzela, če bi jo mesto potrebovalo za kaj drugega. Zadeve branjevcev pa so na dnevnem redu današnje seje. Pred prestopom na dnevni red g. Horak vpraša, zakaj se g. dr. Bleiweisu, ki je bil uže l. 1867 imenovan za častnega meščana ljubljanskega, še zdaj ni izročilo dotično pismo? G. Regali pa vpraša, zakaj se je nekaterim gospodarjem prav po nepotrebnem nabilo toliko novih števil; dalje hočejo li pod Golovcem na Hradeckega predmestju napraviti kaj svetilnic, in ali je g. županu znano, da mestni uradniki pogosto brez dela postopajo, namesto da bi v uradnih delih in postregli ljudem. G. župan obljubi na vsa ta vprašanja odgovoriti v prihodnji seji!

Dnevni red: I. Nadaljujejo se računi in proračuni mestnih šol za l. 1877. Pri obrtniški šoli se oglasi g. Regali in povdarja, da znesek je odveč; vlada naj podpira šolo; od večernega podučevanja tudi ni nobene koristi, ampak moti se le hišni red. Ko se sprejme odsekov nasvet, zahteva g. Regali, da se njegov protest zoper to podučevanje sprejme v protokol. Klici: zur Ordnung; g. Regali ugovarja in g. župan mu odtegne besedo. — Tudi drugi računi in proračuni se potrdijo.

II. Prošnja nekaterih prebivalcev na Bregu, da bi se pustile stopnice do Ljubljaniče pred Blaznikovo hišo, odsek podpira s pristavkom, da naj se puste toliko časa, dokler so sedanje za rabo; kakor bi jih bilo treba popraviti, naj se odpravijo, kakor je odbor dvakrat že sklenil. G. Horak podpira ta predlog in nasvetuje, da naj se te stopnice postavijo k Gradašici pred vojaško kasarno v Ternovem. G. Regali vpraša, zakaj se je reč izročila tivoliškemu odseku. Poročevalec Lasnik odgovarja, da ta odsek je imel skrbeti za vravnavo Brega. Sprejme se nasvet, da se marajo stopnice odpraviti.

III. Predlog Potočnikov zarad vravnave in olepšanja obrežja ob Ljubljaniči in Gradašici se odloži za prihodnjo sejo, ker nij tako važen in nujen, da bi se moral uže zdaj rešiti.

IV. Pri mestnem računu za l. 1875 g. Potočnik graja, da se je neki izdatek, ki je bil v proračunu nasvetovan z 18.000 gld., povikšal za 13.000 gld., ter vpraša, če v tem niso zapopadene stavbe, za katere odbor ne ve. G. Kaltenegger omenja, da bi ne bilo prav, če si mesto prisvoji neke vložene denarje (okolo 80 gld.), ker se lastnik uže veliko let ne oglasi. Poročevalec dr. Supan odgovarja Potočniku, da v proračunu ni na drobno našteva nova šola, ne novi most čez Gradašico i. t. d., toda za posamezne reči se nij več izdalo, kakor je bilo od odbora odločeno. Za ohranitev mestnih posestev pa se je 1800 gld. več izdalo, ker se ne more uže naprej natanko določiti cena te ali one potrebne reči, tudi se vselej ne ve, kaj bo ravno treba popraviti. Pri glasovanju se potrdijo vsi računi raznih mestnih zakladov. — Bolnišnici za otroke se dovoli dosedanja podpora 300 gl.; nasvetu, da bi se 3 poli-

cajem, ki skrbe za revizijo psov, dala nagrada, se ustavlja g. Regali, češ, da le izpolnujejo svojo dolžnost, a večina jim dovoli po 10 gl. nagrade.

V. Zaradi novega mosta čez Gradašico, kjer se izteka v Ljubljaničo, nasvetuje g. Potočnik, naj se reč odloži, da se bo ozir jemal tudi na to, bi li ne bilo mogoče, Gradašico še bolj obrniti, da bi s peskom ne zasipala Ljubljaniče in ne škodovala mahu. G. Lasnik in Bürger ugovarjata, Potočnik pravi, da ni zoper nasvet, če se na njegovo opombo pri zidanju jemlje ozir ter spodnji del tako naredi, da bode zgornji del s časoma železen. G. Goršič nasvetuje most čisto zidati, g. Horak ga podpira ter naznani, da ne bo glasoval, ker se nijso predložili natančni načrti. G. Bürger priporoča železen most. G. Supan vpraša, če se more reč odložiti. Poročevalec g. Ziegler odgovarja, da most je jako slab, kedaj pa da se bo podrl, tega on ne ve. Sprejme se predlog odsekov, s pristavkom Potočnikovim. — Poročilo o mostu v Štepani vasi se vzame na znanje.

VI. V krajni šolski svet so bili od večine izvoljeni ti-le gospodje: Mahr, Čuber, Leskovic, Linhart, Epih, za namestnike izmeji učiteljev pa Gariboldi in Zupančič. Ker je bila osma ura uže odbila, sklenila se je seja, ostale reči pa so se odložile za prihodnjo sejo.

Razne vesti.

* (Francesconi k smrti obsojen.) Poročali smo svojim bralcem o nečloveškem morilcu, ki je pretekli mesec ustrelil, zadavil in zaklal ob enem listonošo Gugo na Dunaji; povedali smo tudi, da je roka pravice hudega zločinca takoj zasegla. V četrtek je bila na Dunaji zadnja obravnava proti njemu. Morilec je stal pred porotniki in je vse priznal, kar se ga dolži. Župan iz Padove piše, da je bil Francesconi v svojej domovini vedno lepega vedenja in da so ga vsi ljudje radi imeli. Njegov oče je bil iz stare italijanske plemenite rodbine in je l. 1859 kot italijanski polkovnik umrl. Mati je plemenita Španjka in še živi. Dovršivši višjo trgovsko akademijo, šel je Francesconi v Celovec v službo, a poprej je na borzi zaigral svoje premoženje, ki je znašalo 20.000 gold. Ko je bil zaradi nekih malenkostij v Celovcu iz službe odpuščen, začel je sam majheno kupčijo, ki mu pa nij nesla. Ob enem se je seznanil s 17letno lepo deklico Karolino Jarnik, ki je po njem postala mati. Skrb za-njo in za dete ga je nagnila, da se je v njem skoval takov načrt. Zatoženec je duševno ves pobit; glavo ima zmiraj nagneno na levo ramo, in govori jako malo, še to nerazumno. Vsak trenotek hoče v omotico pasti in vedno mora birič za njim stati, da ga prestreže. Zagovornik ne vé nobene besede povedati v njegovo opravičenje; češ, da bodo porotniki sodili zločin, ki je uže davno sojen. Porotniki so ga potem res obsodili k smrti na vešala.

* (Živa baklja.) V Znojmu je sodišče preteklo sredo Marjano Luc in njenega brata Mlejneka, ki sta Ivana Luca s petrolejem polila in zažgala, da je umrl, obsodilo na vešala.

* (Konjska kuga) v Egiptu strašno razsaja. Dežela ima okolo 18 tisoč konj, in od teh jih je jedva še 3000 živih. Vedeti se pa mora, da je konj v Egiptu še večje imenitnosti, nego pri nas. Ako se kdo v Kairi ali Aleksandriji po ulici s konjem pelja, ima gotovo uže milijone premoženja.

Vabilo.

V čitalničneji restavraciji

bode

denes v nedeljo

velika Soareja

vojaške godbe nadvojvode Leopold.

Začetek ob 7. uri.

K obilni udeležbi uljudno vabi

(364)

lv. Tanko.

Velika zaloga železnih in kramarskih reči in tudi otročjih igrač.

Podpisani povablja spoštovane družine iz mesta in dežele, rokodelce, posestnike in prečastitljivo duhovščino k mnogem nakupovanju. Izmed tisoč koristnih rečeh je posebno vredno priporočiti: Hišno in kuhinjsko orodje, emailirani piskri (lonci) za ohranilna in navadna ognjišča, železne in kotlovne kotle, vsake sorte ponév, nože, vilice, žlice iz pleha, pakfona in kinasrebra, svečnike in peglezne, mesarske strehače, francosko in angleško orodje za mizarje, kleparje, tesarje, črvljarje, kolovozarje in za druge rokodelce. Prave angleške, nemške in francoske vodne žage pod garancijo, vsake sorte pile in razpraskarce iz najboljšega blaga, peči iz pleha in vlitega železa, ohranilna ognjišča, vrata in rošte, posebno lepi grobni križi, krasno pozlačeni, od 6 gold. do 50 gold., novo cementirani tehnik in tehnične ali vage, posebno po ceni decimalne tehnične, nove cementirane mere za suhino in tekočino in metri, šine, podvozi, puše, lemeže in vsa druga železna orodja.

Velika izbranja od galanterijskega blaga in božjih reči.

■ Največja zaloga otročjih igrač ■

od 2 kraje. do 20 go'd.

Velika zaloga specerijskega blaga

k najnižjemu kupu; za mizarje finejši šelak, pravi kamniški lim, dober spirit in angleški glaževni papir. S spoštovanjem se priporočujem

Andrej Schreyer.

(362-1)

Podrebušne in kilove bolezni

zdravi popolnem neskrbitiva mast za kilove ali pretrgane od **Bogom. Sturzenegger-ja** v **Herzian** (Švica). Mnoga spričevala in zalivalna pisma se prilagajo navodu. Razpošlja se v piknikih po 3 gld. 30 kr. a. v. po **B. Sturzenegger-ju** samem, ali pa po deželnej lekarni **S. F. K. Richter-ja** v **Ljubljani**. (329-4)

Fužor.

17. novembra:

Evropa: Pocher iz Dolenjskega. — Vido iz Kamnika. — Kusman iz Dunaja. — Knoll iz Grada. — Pri **Mastel:** Hoffman iz Dunaja. — Hamburger iz Hamburga. — Kozlik iz Dunaja. — Jensek iz Kranja. — Liffner, Horovec, Neuburger, Lutta, Welic iz Dunaja. — Pri **Zamorci:** Medved iz Mokronoga.

Stev. 15793.

(359-2)

Razglas.

Proračun ljubljanske občinske blagajnice za leto 1877 je razporejen vsled §. 65. ljubljanskega občinskega reda od 9. junija 1850, od 16. do 30. novembra t. l. v magistratnem ekspeditu v pregled.

Ravno tam in v isti namen leži vsled navedene postave tudi proračun za v ljubljanskemu mestnemu oskrbništvu stoječi zalog ljubljanskih občnih ustanov za leto 1877 od 16. do 30. novembra t. l.

Mestni magistrat v Ljubljani,

16. novembra 1876.

Dunajska borza 18. novembra.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	60 gld.	55 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	65	40
1860 drž. posojilo	107	50
Akcije narodne banke	816	50
Kreditne akcije	138	75
London	10	14
Napol.	6	11
C. k. cekini	111	50
Srebro		

St. 327.

(363-1)

Služba podučitelja oziroma podučiteljice

na dvarazrednej šoli v **Vidmu** na spodnjem Štajerskem z dohodki IV. razreda in prostim stanovanjem je definitivno ali provizorično razpisana. Prosilci ali prosilke naj dokumentirane prošnje do **8. decembra t. l.** krajnemu šolskemu svetu v **Vidmu** pošljejo.

Okrajni šolski svet v Brežicah,
14. novembra 1876.

Josek l. r.

Vsem bolnikom, kateri bi v prav kratkem času bili radi rešeni od svojega trpljenja po tisočkrat dobro se izkazavšim zdravljenji, se branje slavne, v 68 natisih izšle, 500 strani močne knjige: **Dr. Airy's Naturheilmethode** ne more dosti priporočati. Cena 60 kr. avst. vej. dobiva se po vsakej knjigarni, ali pa proti pošiljanju 12 pism. mark po 5 kr. tudi direktno od **Richter's Verlags-Anstalt** in **Leipzig**. Spričevala, katerih je v knjigi veliko tiskanih, so porok temu, da nihče ne bude nezadovoljen položil te ilustrirane knjige iz rok. Vspeli govoré! (330-3)

Elikvir iz Kine i Koke,

najboljši do sedaj znani **želodčni liker**. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Dobiva se jedino le pri (53-30)

Gabriel Piccoli,
lekarju, na dunajske cesti v Ljubljani.

Izdatelj in urednik **Josip Jurčič.**

Beste Nähmaschine der Welt.

Za Kranjsko jedino in samo pravi pri podpisanim!

Poleg originalnih Elias Howe-jevih šivalnih strojev imam v zalogi izključljivo le jaz Originalne Singer & Grover & Backer šivalne stroje

po fabriške ceni na debelo in drobno.

Razun tega imam vedno v zalogi tudi najboljše inozemske stroje po jako znižani ceni in sicer: **Wheeler & Wilson, Grover & Backer** šte. 19, **The Little Wanzler** (zadnje na željo ameriksanske), **Taylor, Germania, Saxonia, Wilcox & Gibbs, Express, Lincoln, Cylinder Elastic, stroji za valati itd.**

Ponarejeni ali uže rabljeni, in iztečeni stroji dobé se po okolščinah se ve da 25 do 30 % cenejši, so p. tudi za 50 % slabéjši in manj vredni kot zgornji.

Tedaj previdnost pri izbiri! Kdor tedaj solidni in dobri stroj želi, obrne naj se zaupljivo na me, jaz sem se vedno trudil z zanesljivim postopanjem ohraniti moje dobro ime.

Garancija zanesljiva. — Tudi na vplačevanje v obrokih.

Ljubljana, glavni trg šte. 168.

S odličnim spoštovanjem

(453-22)

Franc Detter.

Svilo, cvirn, živanke, aparate, pripravo za prsne gube itd. imam vedno v veliki izbiri v zalogi. Po deželi sprej-ma moj potovalec, g. **Anton Grebenc** uljudno vsa naročila, ter ob enem podaje potreben poduk.

Svarilo.

Zaradi od drugih strank dohajajočih ponudb jednako imenovanih strojev naj se nikdo ne da motiti, ker vsak kdor mojo mnogovrstno zalogo obiše, se prepričati more, da je resnično, kar je zgoraj povedano.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.